

7. godišnja skupština i forum mreže CIVINET Slovenija-Hrvatska-Jugoistočna Europa

Osman Lindov

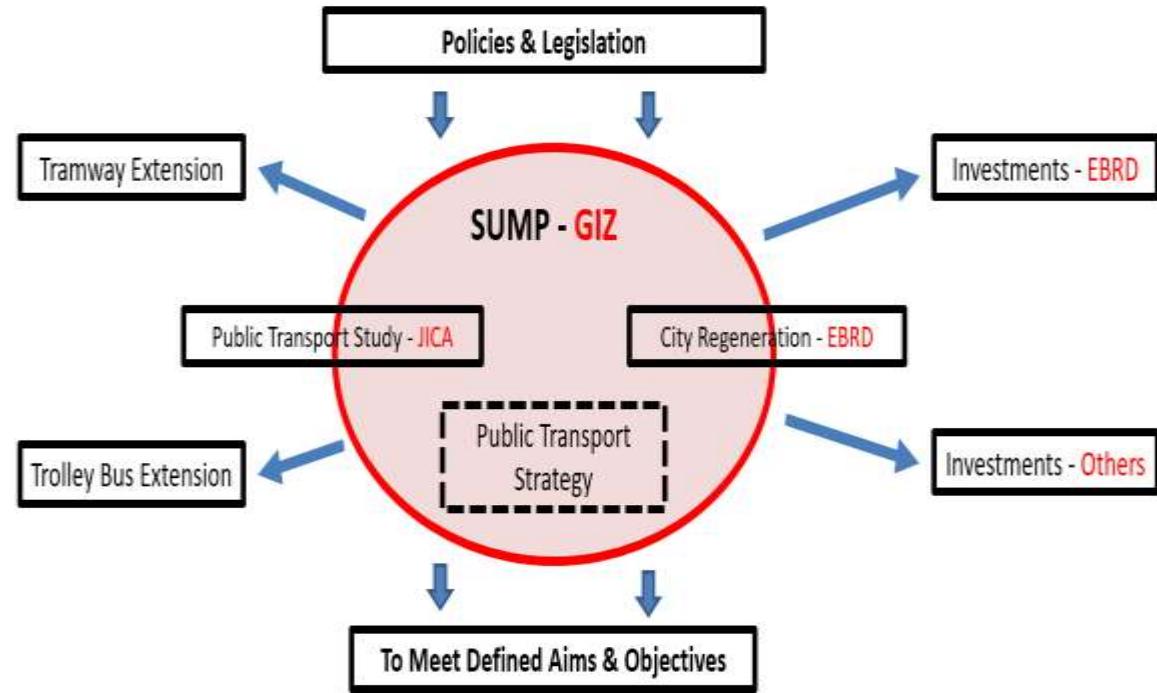
INOVACIJE U PROMETNIM POLITIKAMA I RJEŠENJIMA ZA ODRŽIVU MOBILNOST

SUMP SARAJEVO, 2020. – 2025. - Izazovi implementacije i inovativna rješenja

Zagreb, 8.- 9. rujna / septembra 2020., hibridno događanje
ZICER - Zagrebački velesajam (Dvorana Akcelerator), Avenija Dubrovnik 15

Bilo gdje da krenem o tebi sanjam
putevi me svi tebi vode
čekam s nekom čežnjom na svjetla tvoja
Sarajevo ljubavi moja

Izvor: Public Transport Strategy for Canton Sarajevo
Colin Brader, Director Integrated Transport Planning Ltd., August 2019.

1. UVODNA RAZMATRANJA

2. PROCES IZRADE PLANA I UČEŠĆE JAVNOSTI

3. VIZIJA ODRŽIVE URBANE MOBILNOSTI U SARAJEVU

4. SITUACIONA ANALIZA STANJA SAOBRĀCAJA, PRIJEVOZA, TRANSPORTA I MOBILNOSTI

5. STRATEŠKI STUBOVI I MJERE

6. PREDLOŽENI SCENARIJI

7. AKCIONI PLAN I FINANSIJSKI OKVIR IMPLEMENTACIJE

8. PLAN PRAĆENJA I EVALUACIJE

ANNEX 1: PLAN PRAĆENJA I EVALUACIJE

ANNEX 2: SITUACIONA ANALIZA SAOBRĀCAJA, PRIJEVOZA, TRANSPORTA I MOBILNOSTI

**PLAN ODRŽIVE URBANE MOBILNOSTI
KANTONA SARAJEVO I
GRADA SARAJEVO - SUMP**

VIZIJA / VISION SUMP SA

„Sarajevo, otvoreno za primjenu inovacija u održivoj urbanoj mobilnosti, mjesto sigurnog i ugodnog življenja, koje udiše čist zrak i pruža svim građankama i građanima različite mogućnosti mobilnosti, dostupan i pristupačan javni prijevoz nulte i niske emisije i široke mogućnosti intenzivnog razvoja nemotoriziranog kretanja.“.

Ciljevi i podciljevi Plana održive urbane mobilnosti su prikazani ispod.

PRISTUPAČNA MOBILNOST ZA SVE

PODCILJEVI

- Omogućiti pristupačnu mobilnost socijalno osjetljivom stanovništvu i osobama sa invaliditetom
- Unaprijediti pristupačnost mobilnosti građankama, građanima i posjetiteljima
- Omogućiti ekonomski održive i prihvatljive troškove mobilnosti za sve

SIGURNO, ZDRAVO I UGODNO ŽIVLJENJE

PODCILJEVI

- Poboljšati sigurnost svih učesnika u saobraćaju i prijevozu i saobraćajne infrastrukture
- Povećati sigurnost nemotorizovanog kretanja i infrastrukture i integracija u sistem urbane mobilnosti
- Povećati atraktivnost i kvalitet urbanog života i unaprijediti mogućnosti društvene interakcije
- Poboljšati kvalitet zraka i zdravlje građanki i građana

TRANSPORTNI SISTEM NULTE I NISKE EMISIJE

PODCILJEVI

- Osigurati prihvatljiv, dostupan i pristupačan prijevoz sa niskokarbonskom emisijom, niskom bukom i vibracijama
- Osigurati jednostavan i kvalitetan pristup svim vidovima transporta i nemotoriziranog kretanja
- Omogućiti kvalitetno umrežavanje transportnih sistema u integriranu sistem urbane mobilnosti
- Podizati svijest o alternativnim načinima prijevoza i kretanja

INOVATIVNOST U ODRŽIVOM RAZVOJU I URBANOJ MOBILNOSTI

PODCILJEVI

- Podržati lokalni i regionalni rast i održivi razvoj, kroz kvalitetnu lokalnu, regionalnu i međunarodnu saobraćajnu infrastrukturu
- Otakšati uslove poslovanja poboljšanjem dostupnosti i unaprijeđenjem gradske logistike
- Poticati inovativna prihvatljiva rješenja u planiranju, održivom razvoju i urbanoj mobilnosti

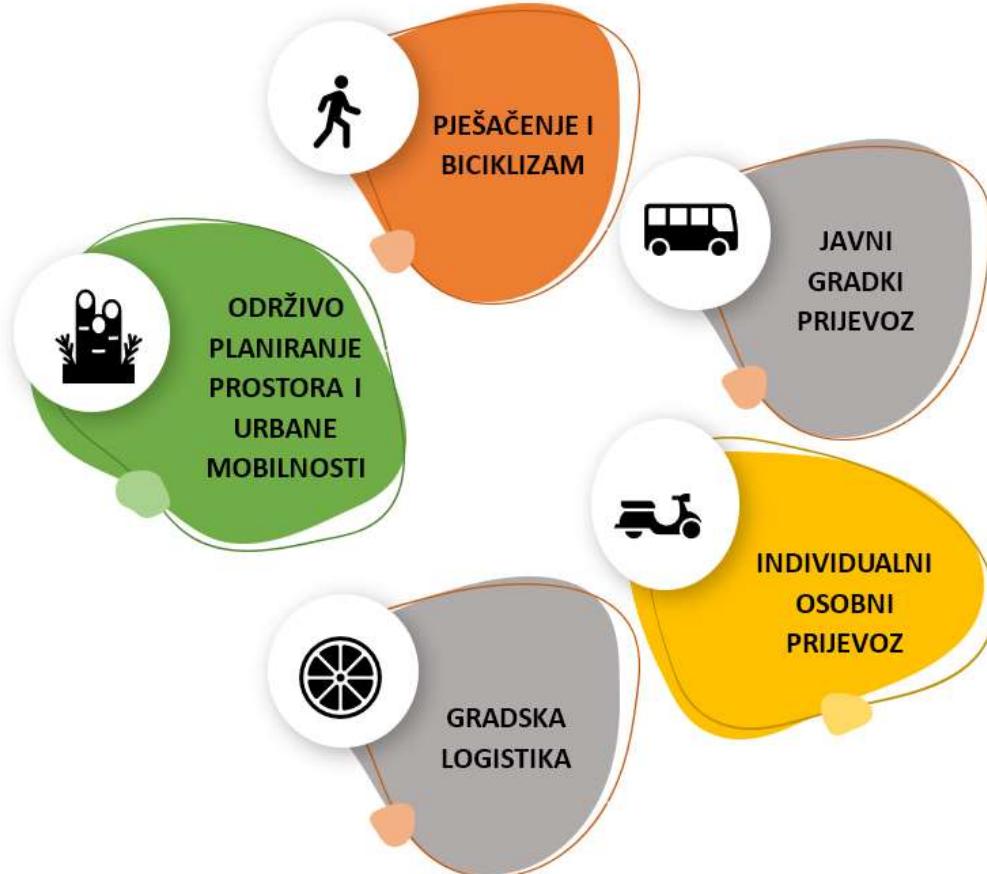

5. STRATEŠKI STUBOVI I MJERE

Stubove i mjere plana održive urbane mobilnosti Sarajeva fokusiraju se na strateške pravce izgradnje sistema koji će omogućiti građanima: očekivanu mobilnost i pristupačnost, uspješni dinamično okruženje koje promovira održivi razvoj zaštitu okoliša.

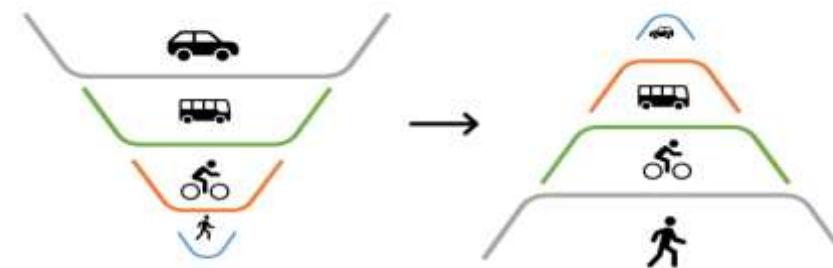
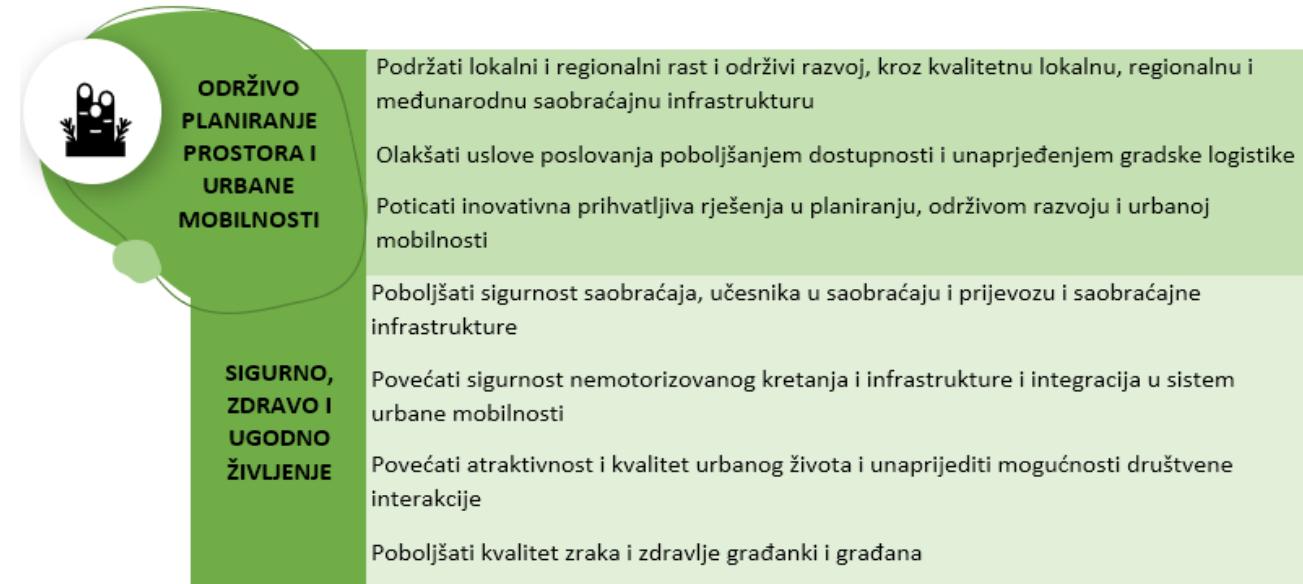
Mjerama su obuhvaćene akcije održive urbanu mobilnosti Sarajeva koje trebaju da rezultiraju zdravijim i sigurnijem okruženjem za sve stanovnike i učesnike u saobraćajno – transportnom sistemu stavljujući naglasak na nemotorizovana kretanja prijevoze, pješake, bicikliste i osobe s ograničenom pokretljivošću.

U procesu izrade Plana održive urbane mobilnosti definisane su i ciljne vrijednosti pojedinih indikatori, putem kojih će se mjeriti uspješnost realizacije aktivnosti i mjera definisanih u pojedinim strateškim stubovima, te na taj način pratiti realizacija ciljeva i doprinos definisanih mjeru i aktivnosti ostvarenju vizije.

5. STRATEŠKI STUBOVI I MJERE

5.1. ODRŽIVO PLANIRANJE PROSTORA I URBANE MOBILNOSTI

5. STRATEŠKI STUBOVI I MJERE

POVEĆANJE BROJ INOVATIVNIH PROJEKATA PODRŽANIH I IMPLEMENTIRANIH U URBANOJ MOBILNOSTI I ODRŽIVOM RAZVOJU ZA 100% DO 2025

2025: ≥ 12 inovativnih projekata

100 %

2019: 6 inovativnih projekata

SMANJENJE BROJA POGINULIH I POVRIJEĐENIH U SAOBRAĆAJU ZA 20 % DO 2025	SMANJENJE BROJA OPASNIH DIONICA I CRNIH TAČKI ZA 20 % DO 2025	SMANJENJE BROJA POGINULIH I OZLIJEĐENIH OSOBA U NEMOTORIZOVANOM KRETANJU (PJEŠACI, BICIKLISTI) ZA 20 % DO 2025
2019: 1029 osoba	2019: 20 crnih tačaka	2019: 324 osobe
2025: < 823 osoba	2025:<16 crnih tačaka	2020: < 259 osoba

POVEĆANJE BROJA EDUKATIVNIH I PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI ZA SVE UZRASTE STANOVNIŠTVA ZA 100 % DO 2025

2025: 8 edukativnih i promotivnih aktivnosti

100 %

2019: > 4 edukativnih i promotivnih aktivnosti

7. AKCIJONI PLAN I FINANSIJSKI OKVIR IMPLEMENTACIJE

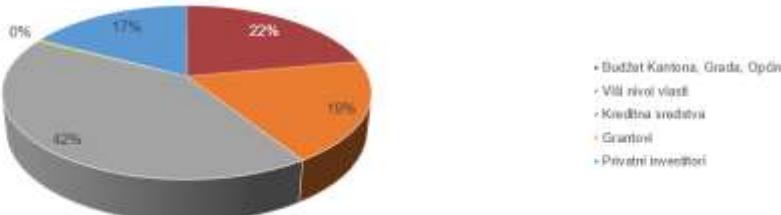
Mjera	Trošak mjere (KM)	Aktivnosti	Period implementacije	Vrijednost aktivnosti	Nadležnost	Godina i vrijednost ulaganja (KM)		Izvor finansiranja
						2020.	2021.-2025.	
Primjena i osiguranje plana održive urbane mobilnosti	200.000	Redovni kvartalni sastanci nadležnih i administracije u vezi sa sprovodenjem SLUMP-a i integracijom sadržaja mobilnosti Kantonalnu strategiju razvoja i sve sektorske strategije (na nivou Kantona, Gradske uprave i Općina.	2020-2025.	-	KS Grad Općine	-	-	
		Priprema uravnoteženog budžeta za mobilnost sa zagarantovanim minimalnim godišnjim izdvajanjima za svaki način prijevoza	2021-2025	-	KS Grad Općine	-	-	
		Revizija Plana održive urbane mobilnosti nakon svake godine	2022-2023	50.000	KS Grad Općine	-	50.000	G, B
		Izrada novog Plana održive urbane mobilnosti nakon 5 godina	2025	150.000	Koordinaciona grupa (KS, Grad, Općine, u saradnji sa stakeholderima)	-	150.000	G, B
Pracenje i ocjena plana održive urbane mobilnosti	100.000	Formiranje tima za monitoring evaluaciju plana Održive urbane mobilnosti sa preciznim opisom zadataka i odgovornosti.	2020-2025	-	Tim za monitoring i evaluaciju	-	-	

7. AKCIJONI PLAN I FINANSIJSKI OKVIR IMPLEMENTACIJE

Tabela 12. Strateški stubovi i izvori finansiranja

STRATEŠKI STUB	Budžet Kantona, Grada, Općina	Vili nivoi vlasti	Kreditna sredstva	Grantovi	Privatni investitori	Ukupno
ODRŽIVO PLANIRANJE PROSTORA I URBANE MOBILNOSTI	1.515.000	0	8.000.000	500.000	0	10.015.000
PIJEŠČENJE I BICIKLIZAM	3.880.000	0	2.000.000	170.000	580.000	6.530.000
JAVNI GRADSKI PRIJEVOZ	52.000.000	0	207.100.000	1.550.000	20.550.000	281.200.000
INDIVIDUALNI OSOBNI PRIJEVOZ	103.050.000	140.000.000	90.500.000	350.000	101.200.000	435.100.000
GRADSKA LOGISTIKA	3.250.000	0	0	0	5.000.000	8.250.000
UKUPNO	163.695.000	140.000.000	307.600.000	2.570.000	127.250.000	741.115.000

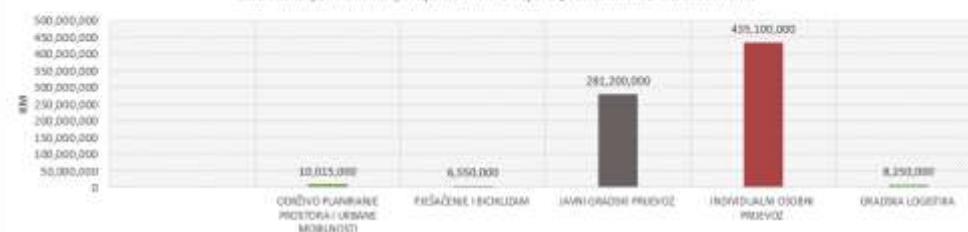
Struktura izvora finansiranja SUMP-a rajevo

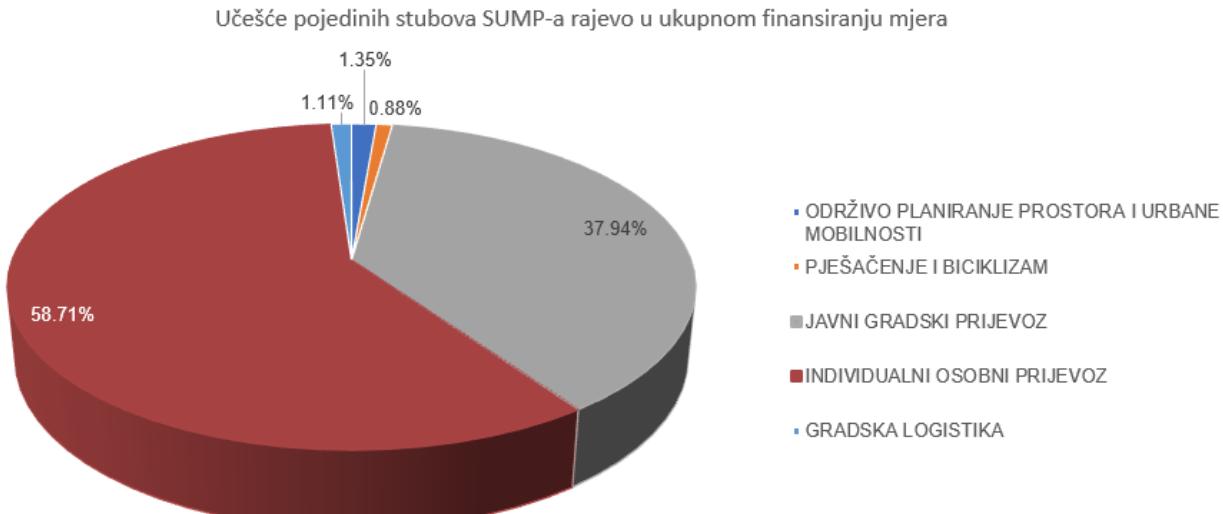
Dijagram 11. Struktura finansiranja SUMP-a rajevo

STRATEŠKI STUB	Ime	%
ODRŽIVO PLANIRANJE PROSTORA I URBANE MOBILNOSTI	10.015.000	1,3
PIJEŠČENJE I BICIKLIZAM	6.530.000	0,8
JAVNI GRADSKI PRIJEVOZ	281.200.000	37,9
INDIVIDUALNI OSOBNI PRIJEVOZ	435.100.000	58,8
GRADSKA LOGISTIKA	8.250.000	1,1
UKUPNO	741.115.000	

Strukturacija finansiranja mjera SUMP-a rajevo prema strateškim stubovima

7. AKCIJONI PLAN I FINANSIJSKI OKVIR IMPLEMENTACIJE

Dijagram 13. Učešće pojedinih stubova SUMP-a rajevo u ukupnom finansiranju mjera

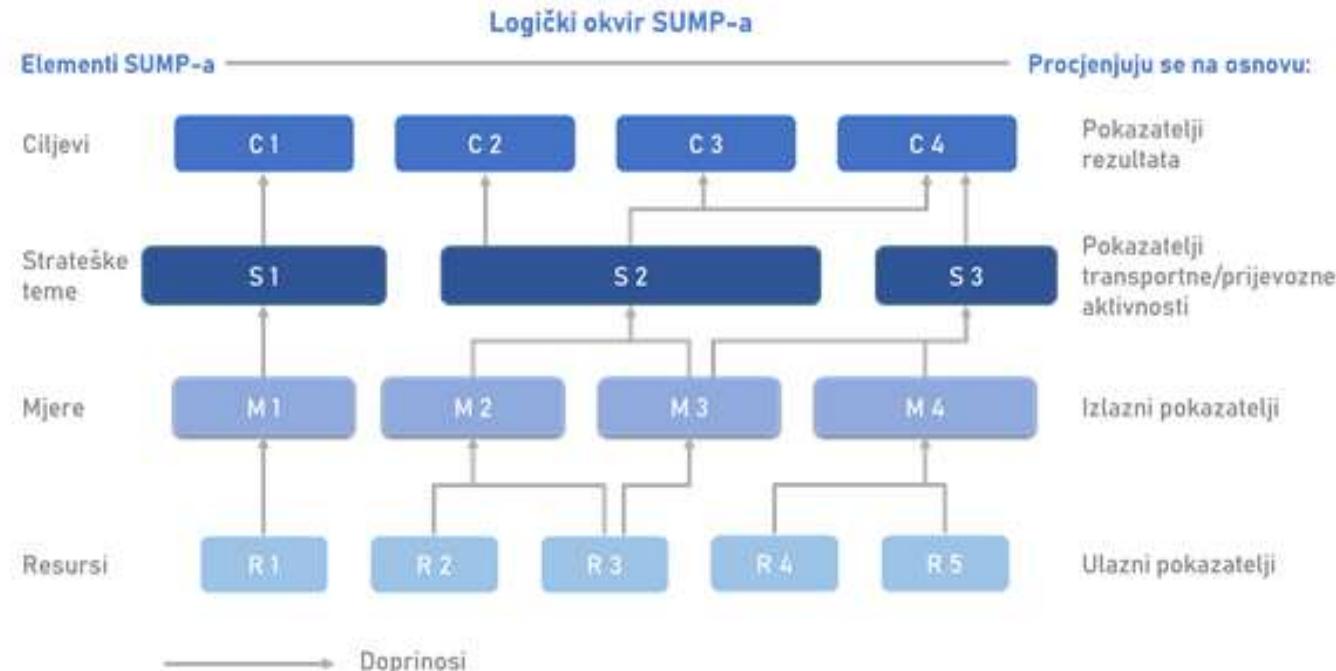
8. PLAN PRAĆENJA I EVALUACIJE

Plan praćenja i evaluacije (M&E) pruža uvid u napredak realizacije cijelokupnog SUMP-a, kao i uticaj sprovedenih mjera i aktivnosti u okviru SUMP-a.

Aktivnosti praćenja i evaluacije provode se u svim fazama procesa sa ciljem:

- pružanja redovnih informacija donosiocima odluka, potencijalnim tijelima za finansiranje i lokalnim akterima,
- identificiranja i predstavljanja postignutih ili planiranih koristi SUMP-a za lokalnu zajednicu,
- demonstracije isplativosti aktivnosti,
- omogućavanja donošenja odluke o nastavku provedbe ili izmjeni aktivnosti radi postizanja višeg stepena uspješnosti, efektivnosti plana i
- definiranja lekcija i dobrih praksi iz implementacije SUMP-a u svrhu unaprijeđenja budućih planova.

KAKO PRATIMO SUMP?

8. PLAN PRAĆENJA I EVALUACIJE

Izvještavanje ključnim interesnim stranama

Evaluacija SUMP procesa

Predstavljanje rezultata javnosti

Analiza podataka i indikatora

Prikupljanje podataka

Operativno upravljanje implementacijom mjera na terenu

Ključne interesne
strane
(Grad Sarajevo, Zavod
za planiranje,
Ministarstva itd.)

Šira grupa interensnih
strana
Javnost i građani

Ministarstvo
saobraćaja KS

SUMP projekt
menadžer

SUMP PR
menadžer

SUMP M&E
saradnik

Saradnik za
prikljupljanje
podataka

Centar za
upravljanje
saobraćajem
KS

M&E
stručnjaci

Istraživači /
Terenski
radnici

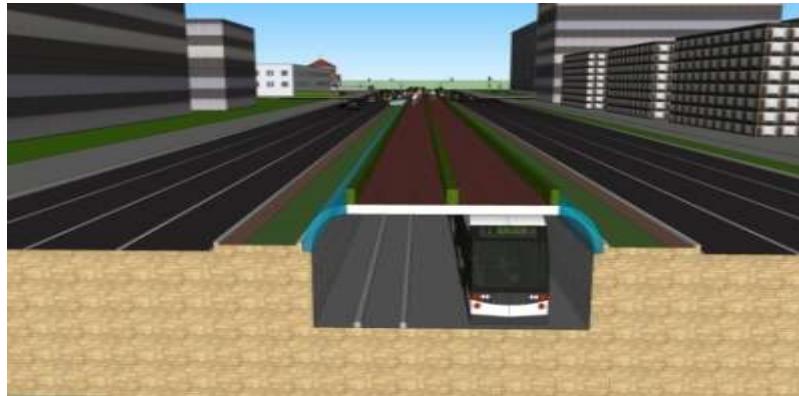
Izvori
podataka /
Nadležne
institucije

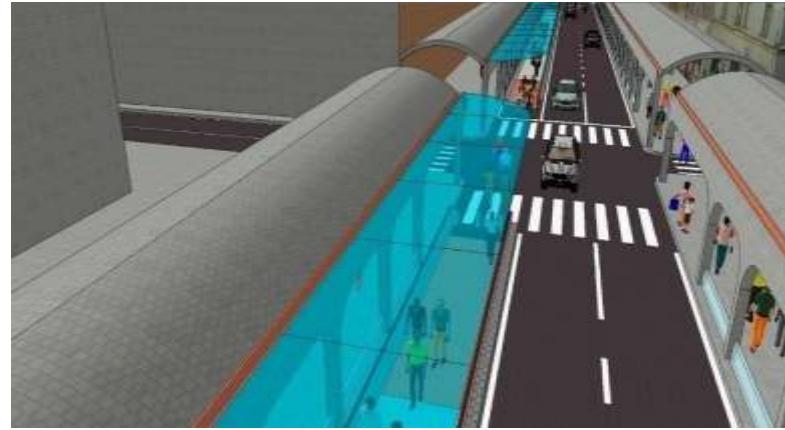
Redizajn širine profila saobraćajnice (motorni, biciklistički i pješački tokovi)

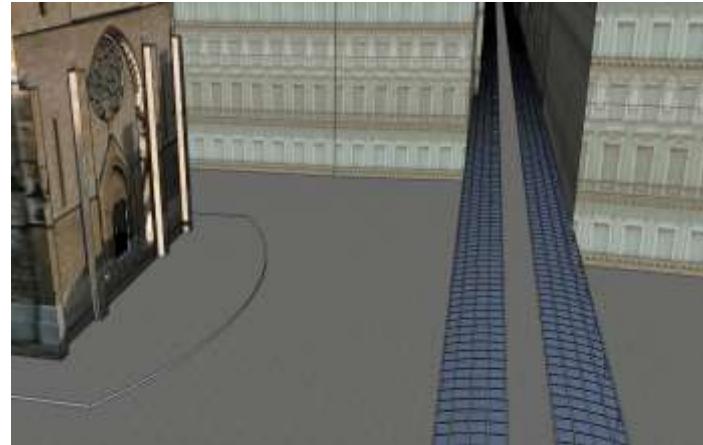
*Redizajn korita rijeke Miljacke poprečnom
izgledu biciklistička i pješaka staza*

Redizajn tramvajske pruge i izgled galerije sa biciklističkom stazom

Redizajn glavne ulice u centralnom dijelu grada

Redizajn glavne pješačke zone u centralnom dijelu Sarajeva

Red. prof. dr. Osman Lindov, dipl. inž. saobr.

Faculty of Traffic and Communications University of Sarajevo

Zmaja od Bosne 10, 71 000 Sarajevo, B&H

Phone +387 (33) 565 210

Mobile + 387 (61) 161 482

web: osmanlindov.webs.com

e-mail: olindov@gmail.com

e-mail: osman.lindov@fsk.unsa.ba

e-mail: lindov.osman@hotmail.com

Myself on web and social networks:

HVALA VAM NA PAŽNJI

cedes.ba
Creative Development and Engineering Solutions

 Westport.

 NATIONAL
TRAFFIC
SAFETY
INSTITUTE